

Едуард КРАСНИЙ,

orcid.org/0009-0008-7988-1512

*старший викладач кафедри архітектури та дизайну середовища
Національного університету «Чернігівська політехніка»
(Чернігів, Україна) edredddt@gmail.com*

АВТОРСЬКИЙ YOUTUBE КАНАЛ ЯК СУЧАСНИЙ ВИД ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ПРОЦЕСІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ОСНОВАМ РИСУНКУ ТА ЖИВОПИСУ

Мета дослідження – систематизувати власний досвід ведення авторського YouTube каналу як виду педагогічної діяльності, проаналізувати роль освітніх відео ресурсів у дистанційній формі навчання студентів основам рисунку та живопису, показати актуальність такого сучасного виду дистанційного навчання в умовах сьогодення. **Методи дослідження.** Основними методами дослідження є емпіричний та метод аналізу. В основі методів дослідження власний досвід блогерської діяльності викладача. **Результати.** У статті розглядається застосування відео сервісу YouTube для організації дистанційного навчання студентів основам рисунку та живопису. Висвітлюється технологія створення навчального відео на авторському YouTube каналі, актуальність україномовного контенту, роль освітніх відео ресурсів в процесі вивчення студентами основ рисунку та живопису в дистанційному форматі. Автор статті знаходить переваги та недоліки використання платформи YouTube в освітньому процесі. На прикладі авторського YouTube каналу «Малювання з Едуардом Красним» демонструються характерні особливості відео уроків з вивчення рисунку та живопису, враховуючи специфіку цих дисциплін, наведені практичні рекомендації для створення якісного відео контенту. Розкривається специфіка формату дистанційного навчання в контексті використання викладачем власного YouTube каналу, за допомогою якого координуються навчальні матеріали, даючи студенту можливість здобувати знання та застосовувати їх на практиці. **Висновки.** Наукова новизна цієї публікації полягає у представленні авторського YouTube каналу як сучасної форми дистанційного навчання рисунку та живопису. Підтверджено актуальність застосування україномовного авторського YouTube каналу для комунікації вчителя зі студентами в дистанційному форматі, важливість такого формату в сучасному освітньому середовищі, який може покращити процес дистанційного навчання та активізувати пізнавальну діяльність студентів. Результати даного дослідження можуть бути використані освітянами для організації та забезпечення процесу навчання основам рисунку та живопису в сучасних реаліях.

Ключові слова: блогер, викладач, студенти, малювання, відео, контент.

Eduard KRASNIY,

orcid.org/0009-0008-7988-1512

*Senior Lecturer at the Department of Architecture and Environmental Design
Chernihiv Polytechnic National University
(Chernihiv, Ukraine) edredddt2017@gmail.com*

AUTHOR'S YOUTUBE CHANNEL AS A MODERN FORM OF PEDAGOGICAL ACTIVITY IN THE PROCESS OF DISTANCE LEARNING OF STUDENTS IN THE BASICS OF DRAWING AND PAINTING

The purpose of the study is to systematize one's own experience of running an author's YouTube channel as a type of pedagogical activity, to analyze the role of educational video resources in the distance form of teaching students the basics of drawing and painting, and to show the relevance of this modern type of distance learning in today's conditions. **Research methods.** The main research methods are empirical and analytical. The research methods are based on the teacher's own experience of blogging. **Results.** The article discusses the use of the YouTube video service for organizing distance learning of drawing and painting basics for students. The technology of creating an educational video on the author's YouTube channel, the relevance of Ukrainian-language content, the role of educational video resources in the process of studying the basics of drawing and painting in a distance format are covered. The author of the article identifies the advantages and disadvantages of using the YouTube platform in the educational process. On the example of the author's YouTube channel "Drawing with Eduard Krasnyi", the author demonstrates the characteristic features of video lessons on drawing and painting, taking into account the specifics of these disciplines, and provides practical recommendations for creating high-quality video content. The specifics of the distance learning format are revealed in the context of the teacher's use of his/her own YouTube channel, which coordinates educational materials, giving the student

*the opportunity to acquire knowledge and apply it in practice. **Conclusions.** The scientific novelty of this publication is the presentation of the author's You Tube channel as a modern form of distance learning in drawing and painting. The relevance of using the Ukrainian-language author's You Tube channel for teacher-student communication in a remote format, the importance of this format in the modern educational environment, which can improve the process of distance learning and activate students' cognitive activity, is confirmed. The results of this study can be used by educators to organize and ensure the process of teaching the basics of drawing and painting in modern realities.*

Key words: blogger, teacher, students, drawing, video, content.

Постановка проблеми. Дистанційне навчання стало невід'ємною частиною освітнього процесу. Специфіка викладання рисунку та живопису вимагає більш творчого підходу до дистанційного виду навчання. Як показує практика, одних програм для організації відео конференцій замало. Студенти шукають альтернативні засоби навчання на різних інформаційних ресурсах в мережі інтернет. Проблема полягає в тому, що якісного україномовного контенту для вивчення основ рисунку та живопису дуже мало, і використання студентами неякісного відео ресурсу шкодить процесу навчання. Об'єктом дослідження в цій статті був обраний авторський You Tube канал «Малювання з Едуардом Красним», який був створений для дистанційного навчання основам рисунку та живопису. Створення україномовного відео ресурсу для вивчення основ малювання дуже актуальне через невелику кількість українського контенту в цій галузі. Результати дослідження допоможуть ефективно застосовувати цей сучасний метод подання інформації в педагогічному процесі.

Аналіз попередніх досліджень. Відео хостинг YouTube став не тільки розважальним контентом, але й почав виконувати функцію одного з джерел інформації для навчання, особливо в дистанційному форматі. Платформу You Tube як нову форму медіа комунікації досліджували: (З. Галаджун, Р. Бакай, О. Гоцур, Д. Спорняк). У наукових працях (О. В. Школьна, С. А. Теслюк, О. Є. Білгородська, К. П. Кучеренко, М. В. Потапенко, І. В. Кругляк, Г. М. Потапенко) висвітлювали інтерактивні можливості дистанційної освіти з живопису та рисунку в Україні за допомогою YouTube сервісу. Сучасні інформаційні технології для активізації навчально-пізнавальної діяльності та використання сучасних відео ресурсів вивчали такі науковці: (С. В. Дембіцька, М. О. Мясковська, Д. Я. Мясковська, Я. М. Глинський, Д. В. Федасюк, В. А. Рязьська, В. П. Вембер, Д. Л. Бучинська). Проблеми методичних та технологічних аспектів створення навчальних ефективних відео уроків досліджували: (Л. М. Шаблій, Г. Шевченко).

Мета статті – систематизувати власний досвід ведення авторського You Tube каналу як виду педагогічної діяльності, проаналізувати роль

освітніх відео ресурсів в дистанційній формі навчання основам рисунку та живопису, показати актуальність такого сучасного виду дистанційного навчання в умовах сьогодення.

Виклад основного матеріалу. Розвиток технологій та доступність інтернету дають більше можливостей для дистанційної форми навчання в будь-якій галузі. Важливим інструментом дистанційного навчання є відео-контент, який значно підвищує ефективність освітнього процесу, дає можливість викладачу пояснювати та демонструвати процес навчання на різних етапах. Такий підхід допомагає студентам вивчати матеріал в зручний для себе час. Відеохостинг You Tube один з популярних веб-сервісів, який дає можливість завантажувати та переглядати відео в браузері. Все більше викладачів використовують можливості You Tube в навчальному процесі. Якщо раніше YouTube слугував виключно відеохостингом, де будь-хто міг у будь-який момент викласти відео будь-якої якості та формату, то тепер це майданчик як для творчих людей, так і для цілих команд професіоналів (Галаджун, Бакай, 2020: 120). Значний інтерес є до авторських You Tube каналів. Вони характеризуються наступними аспектами: наявність конкретного автора – спеціаліста своєї справи, постійна присутність автора у відеороликах, довго тривалість та змістовність відео, широкий виклад інформації, індивідуальна манера подачі матеріалу. Авторський You Tube канал може бути чудовою формою комунікації викладача зі студентами в дистанційному навчанні, де викладач виступає в ролі блогера, а студенти – цільова аудиторія. Залучення користувачів цифрових мереж до творення інформаційної повістки дня сягнуло таких масштабів, що сьогодні блогосфера є одним із ключових елементів системи суспільних комунікацій (Гоцур, Спорняк, 2023: 226).

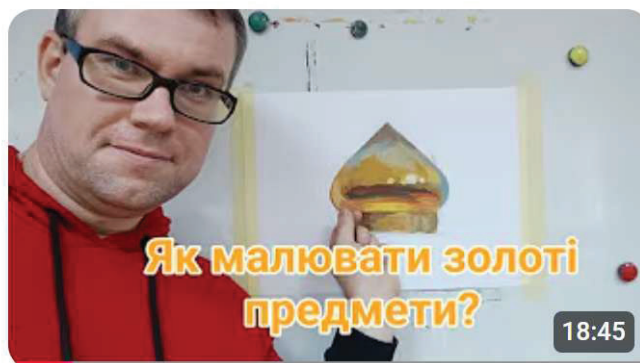
Знайти якісний відеоматеріал з вивчення основ рисунку та живопису важко, а також виникають великі проблеми з мовою, якою цей матеріал викладають. Тобто, українською мовою якісної інформації мало. Це може означати, що такі питання ретельно не розглядаються у нашій країні, або цьому ще поки не приділяють належної уваги (Школьна, Теслюк, 2021: 43). Саме тому вини-

кла необхідність створити україномовний канал з якісною інформацією для дистанційного навчання основам рисунку та живопису. Складним завданням для викладачів у форматі дистанційного навчання є практичні заняття, на яких необхідно пояснювати специфіку технологічних прийомів та етапи виконання художніх робіт. Варто зазначити, що академічний живопис і рисунок – це практичні дисципліни і для них потрібна наочність (Білгородська, Кучеренко, 2023: 118). Важливим є покрокова демонстрація етапів малювання та якісна подача відеоролику. Навчальне відео потребує ретельного планування та вміння працювати з обладнанням для його зйомки. Викладачеві потрібно бути в курсі останніх технологічних новинок та трендів у галузі створення відео контенту, щоб використовувати це в своїй блогерській діяльності. Вміння редагувати відеоматеріали дозволить створювати професійний та якісний контент. Створити свій канал не важко, але потрібно постійно його вдосконалювати. Дуже зручно розбивати зйомку на фрагменти, це дає змогу студентам у своєму темпі виконувати завдання. Якщо потрібно, вони можуть повернутися та переглянути не один раз фрагмент. Для живопису – це дуже важливо. Навіть через камеру можна показати як змішувати фарби (Білгородська, Кучеренко, 2023: 119). Розглянемо авторський You Tube канал «Малювання з Едуардом Красним». Наприклад, процес живописної роботи демонструє відео урок «Як малювати золото» на каналі «Малювання з Едуардом Красним» (іл. 1). Викладач одночасно показує та розповідає принципи змішування фарб для отримання відтінків, які передають фактуру золота. Теоретичні пояснення доповнюються практичною наочністю у вигляді майстер-класу. Студенти мають можливість не тільки почути про принципи живопису, але й можуть побачити технологічні прийоми змішування, накладання відтінків та повторити за викладачем. Існують певні складнощі при створенні таких навчальних відео: доволі важко одночасно говорити та малювати, необхідно малювати перед камерою таким чином, щоб не закривати собою малюнок, забезпечення умов для зйомки, монтаж відеоматеріалу. Для більш ефектного та цікавого способу викладання навчального матеріалу викладачеві слід бути креативним та комунікаційним, щоб за невеликий час доступно донести інформацію та втримати увагу аудиторії, враховуючи відсутність прямого зворотного зв'язку зі студентами. Емоційність та позитивний настрій блогера-викладача дуже важливі для залучення студентів до навчання. Це не означає, що навчальний відео контент має бути тільки

на емоціях, але з їх допомогою можна розставити акценти та підкреслити головне. Наприклад відео «Як малювати руку» на You Tube каналі «Малювання з Едуардом Красним» вже зацікавлює до перегляду через креативну заставку на екрані (іл. 2). You Tube доволі популярний відео ресурс серед студентів, і поява викладача в якості блогера на добре відомій платформі викликає додатковий інтерес до занять, тим паче, якщо його канал має велику аудиторію глядачів.

З появою цифрових інструментів і онлайн-платформ освіта виходить за межі фізичних обмежень. Завдяки дистанційній формі студенти отримують можливість займатися технікою рисунку та живопису, не виходячи з власного простору, долаючи обмеження традиційного студійного середовища (Потапенко, Кругляк, Потапенко, 2024: 123). Платформа You Tube має наступні переваги для використання її для дистанційного навчання: доступність, популярність, невибагливість, стабільність, збереження інформації, безкоштовність. Розглянемо кожну з переваг. Доступність включає в себе програмне забезпечення для роботи з даною платформою, яке є на кожному гаджеті. Популярність You Tube виражається в частоті перегляді відеороликів та прямих відео трансляцій на цьому сайті. Невибагливість полягає в тому, що студенти завжди можуть підібрати комфортну для себе якість перегляду відео, виходячи з тих ресурсів, які вони мають. Стабільність роботи забезпечується стійкістю серверів, падіння яких всесвітньо відомий відеохостинг You Tube не допускає, незважаючи на масове користування глядачів. Збереження інформації – можливість для студентів безстроково зберігати необмежену кількість відео. Безкоштовність даного відео ресурсу дуже приваблює студентів та викладачів великою кількістю безкоштовного програмного забезпечення. Недоліком використання You Tube для дистанційного навчання є відсутність прямого зворотного зв'язку між викладачем та студентами. Альтернативою цьому на даному сайті є можливість вести чат під час онлайн трансляції. Студенти можуть писати коментарі, задавати питання – це зручно тим, що не відволікає увагу викладача. Під час відео трансляції студенти ставлять питання, на які викладач може відповісти, не перериваючи трансляцію, а також має можливість проаналізувати питання та вирішити, на які необхідна миттєва відповідь, а на які відповісти пізніше (іл. 3).

Специфіка дистанційного навчання накладає свій відбиток на технології, що використовуються. Насамперед, це пов'язано з функціями викладача, який виступає в якості координатора, допомага-

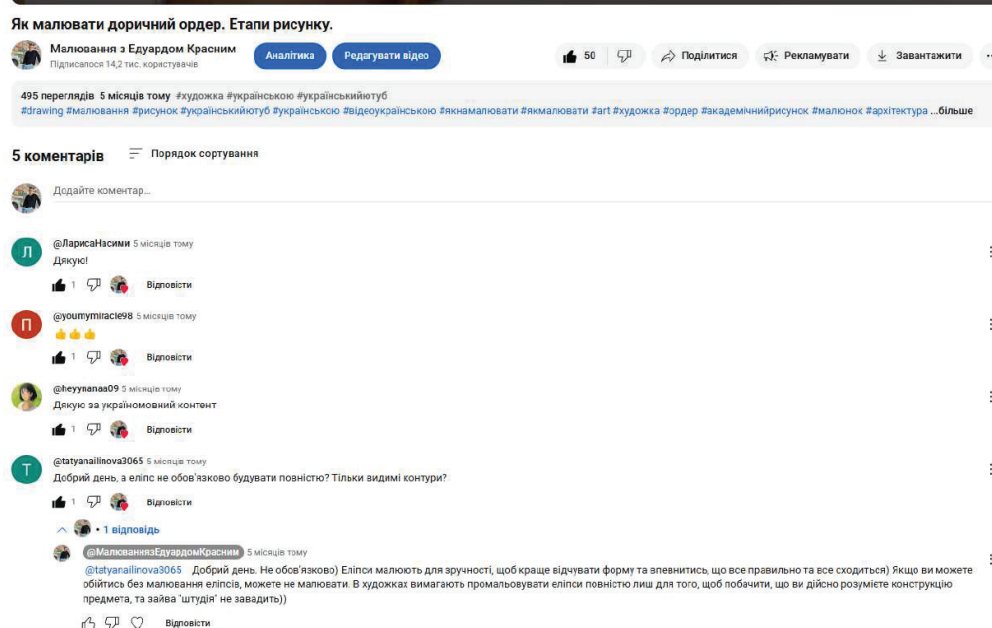
Як малювати золото?

Іл. 1

Малювання людини. Рука, будова та м'язи. Ракурс зі сторони біцепса.

Іл. 2

Іл. 3

ючи студенту здобувати знання та застосовувати їх на практиці (Дембіцька, Мясковська, Мясковська, 2021: 16). На You Tube каналі «Малювання з Едуардом Красним» викладач систематизував авторські відео у списках відтворення, які дають змогу студентам швидко знайти необхідний навчальний матеріал з конкретної теми (іл. 4). Викладач таким чином координує студентів для зручного користування на своєму каналі. Списки відтворення мають назви тем, наприклад, всі навчальні відео з живопису знаходяться у списку з назвою «Живопис». Це дуже зручно для пошуку конкретного відео серед великої кількості контенту на каналі. Важливо не тільки структурувати навчальний матеріал, але й правильно його подати. Складні терміни та поняття слід пояснювати максимально просто та стисло. Інформація, поділена на невеликі, легко засвоєні частини, робить процес навчання більш результативним. Якість відео зйомки також відіграє велику роль для ефективного навчання. Особливістю відео ресурсів є те, що вони за обмежений проміжок часу (орієнтовно 7–12 хвилин) розкривають теми, які традиційними засобами лектор розкрити не може через недостатню кількість аудиторного часу, відведеного на курс (Глинський, Федасюк, Рязьська, 2017: 72). Наприклад, відео «Як малювати куб» на каналі «Малювання з Едуардом Красним» розкриває принципи перспективи при малюванні об'ємного кубу за 10 хвилин (іл. 5). За цей короткий час вдалося пояснити закони лінійної перспективи та показати їх застосування на практиці.

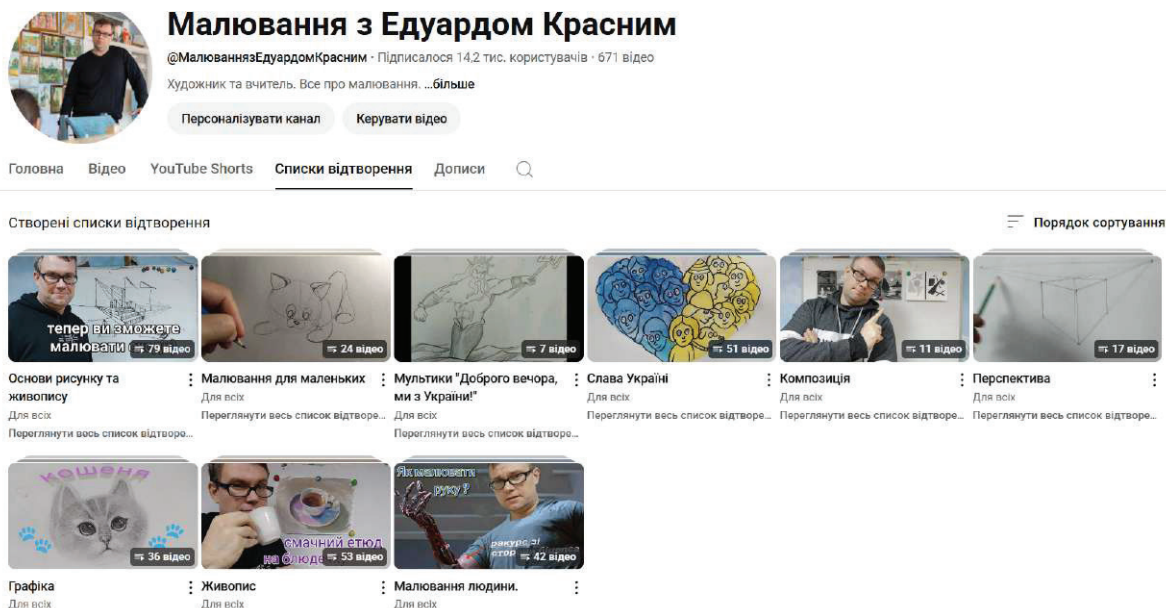
Важливим аспектом успішного освітнього контенту на платформі You Tube є здатність залучати аудиторію та утримувати її інтерес до навчання. Коментарі під відео, питання та обговорення створюють атмосферу діалогу та взаємного інтересу. Демонстрація практичних прикладів виконання малюнків дозволяє не тільки засвоїти теоретичний матеріал, але й застосовувати його на практиці. Практичне пояснення викладача за допомогою відео сприяє більш глибокому розумінню та засвоєнню навчального матеріалу.

Навчальне відео може містити цікаві, провокуючі проблемні запитання, що мають зацікавити студентів, спонукати їх до самостійної роботи, до проведення дослідження, виконання навчального проекту (Вембер, Бучинська, 2016: 22). Прикладом є відео «Штриховка чи розтирання пальцем?» на You Tube каналі «Малювання з Едуардом Красним» (іл. 6). В цьому навчальному відео викладач ставить провокуюче запитання до студентів, пояснює варіанти вирішення проблеми та пропонує

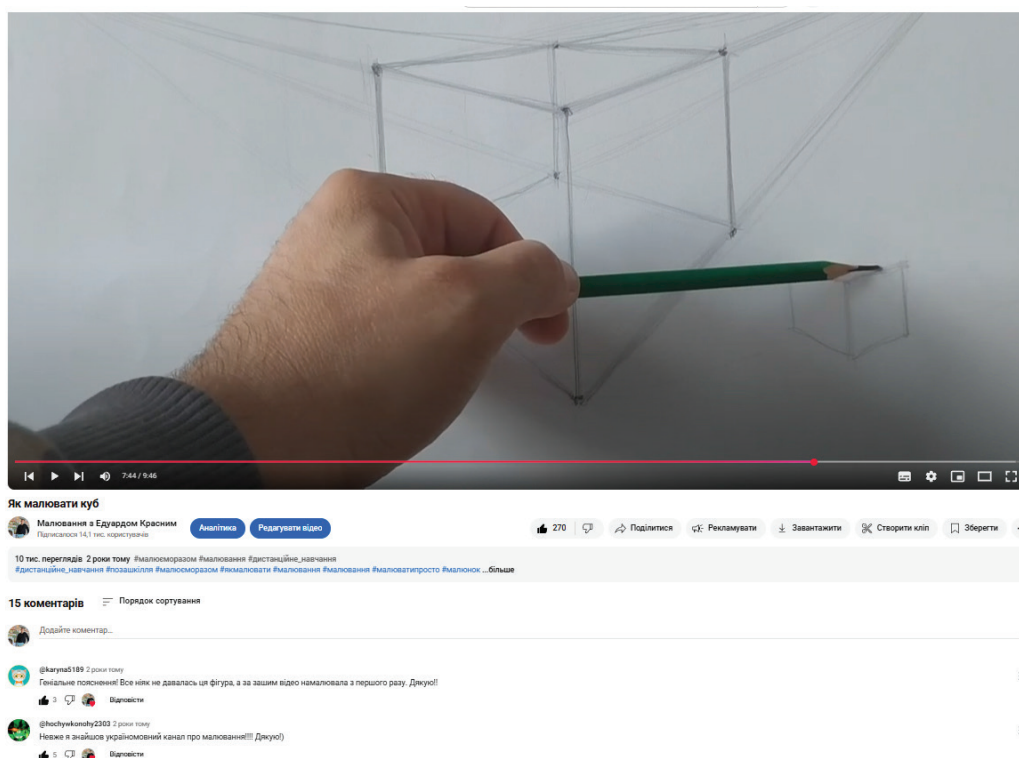
студентам дослідити на практиці використання двох різних графічних прийомів.

Ведення авторського You Tube каналу спонукає викладача до оволодіння нових технологій, що розширює професіоналізм педагога. Створення навчального відео вимагає від автора знань та вмінь з відео монтажу. Процес монтажу відео матеріалу передбачає поєднання відеороликів та звукових доріжок в одне ціле, вирізання невдалих фрагментів. Монтаж допомагає зробити відео послідовним та логічним. Для створення навчальних відео доцільно використовувати саме професійне програмне забезпечення, оскільки це дозволяє не тільки створювати відео високої якості, але й задовольнити будь-які потреби у реалізації навчальних завдань у майбутньому (Шаблій, 2021: 249). Не менш важливим є технічне обладнання. На етапі вибору обладнання варто звернути увагу на технічні характеристики мікрофона і камери, протестувати налаштування відповідних технічних засобів для отримання чіткого звуку та зображення, подбати про освітлення, фон (Шевченко, 2024: 47). Але якісний відео контент потребує більшого, ніж просто наявність професійної відеокамери та мікрофону. Кожне навчальне відео повинно мати докладний сценарій з конкретною метою. Створення такого сценарію вимагає здатність передбачити реакцію аудиторії на різні етапи відео уроку. Наприклад, початок відео має бути максимально лаконічним та захоплюючим у вигляді твердження або питання, яке стимулюватиме до подальшого перегляду, чим швидше відбувається перехід до суті, тим більша ймовірність, що відеоролик додивляться до кінця. Необхідно продумати, як втримати інтерес глядача, уникати затягнутих сцен та довгих пауз. Основна частина відео – детальне розкриття теми, де важливо послідовно розкривати навчальний матеріал. Завершення відео передбачає підведення підсумків: демонстрацію та аналіз отриманих результатів.

У студентської аудиторії є запит на просте та швидке споживання відео контенту. Молодь звикла дивитись відео з екранів мобільних телефонів, які більш адаптовані під короткий вертикальний формат. Прикладом такого формату є популярний тренд You Tube Shorts, який успішно використовується для висвітлення невеликих за обсягом завдань на каналі «Малювання з Едуардом Красним». Короткі відео до однієї хвилини дають можливість показати студентам важливі моменти в малюванні, поради, особливі технічні прийоми рисунку або живопису з максимальною концентрацією уваги. Наприклад, відео Shorts «Що таке

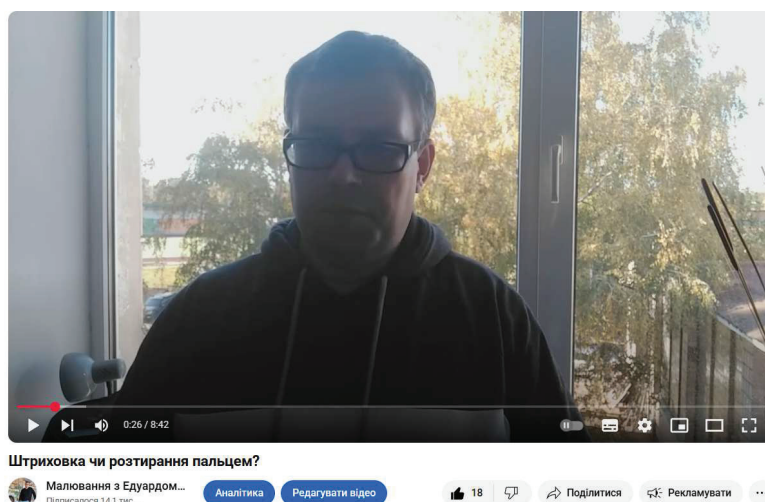
Іл. 4

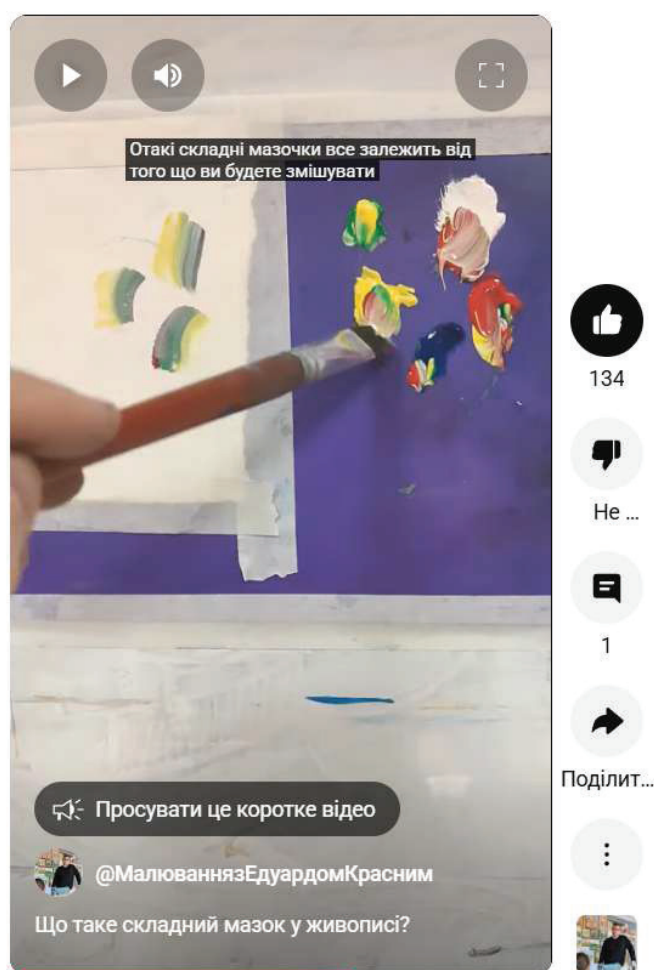
Іл. 5

складний мазок у живописі?» за одну хвилину розкриває технічний прийом композитного змішування фарб на палітрі та накладання фактурного мазка (іл. 7). Відео такого формату можуть виконувати мотивуючу функцію як трейлери до великих відео, коротким оглядом великої за обсягом теми вони приваблюють студентів та викликають бажання дізнатися більше.

Висновки. Дослідження You Tube каналу «Малювання з Едуардом Красним» показало ефективність використання авторських навчальних відео в процесі дистанційного навчання основ рисунку та живопису. Вивчення даної теми підтверджує актуальність застосування україномовного авторського You Tube каналу для комунікації вчителя зі студентами в дистанційному фор-

Іл. 6

Іл. 7

маті. Результати дослідження роботи викладача в якості відео блогера демонструють, що для створення якісного навчального відео контенту педагогу необхідно володіти технічною грамотністю, вмінням мобільно реагувати на зміни сьогодення,

креативністю та акторськими здібностями. Авторський You Tube канал викладача як вид педагогічної діяльності може значно покращити процес дистанційного навчання та активізувати пізнавальну діяльність студентів. Враховуючи специ-

фіку рисунку та живопису», аналіз відео контенту з цих дисциплін підтверджує його вагому роль в сучасному освітньому середовищі та вказує на те, що значимість такої форми навчання буде тільки підвищуватись в майбутньому. Результати даного дослідження можуть бути використані освітянами

для організації та забезпечення процесу вивчення рисунку та живопису в сучасних реаліях. Розвиток методичної складової дистанційного навчання основам рисунку та живопису, враховуючи застосування відео контенту, залишається актуальною темою для подальшого вивчення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Галаджун З., Бакай Р. Youtube як нова форма медіа комунікації. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Журналістські науки. Львів. 2020. Вип. 4. С. 117–131. <https://doi.org/10.23939/sjs2020.01>
2. Гоцур О., Спорняк Д. Українські науково-популярні блоги на платформі YouTube: особливості функціонування. Синопис: текст, контекст, медіа. Київ. 2023. 29(3), С. 226–232. <https://doi.org/10.28925/2311-259x.2023.3.10>
3. Школьна О.В., Теслюк С.А. Інтерактивні можливості дистанційної освіти з живопису та рисунку в Україні. Науковий журнал «Молодий вчений». Одеса. 2021. №10 (98). С. 42–44. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-10-98-11>
4. Білгородська О. Є., Кучеренко К. П. Застосування YouTube сервісу в дистанційному навчанні при викладанні живопису та рисунку. Міжнародна науково-методична конференція «Управління якістю підготовки фахівців». Конференція – XXVIII. 20–21 квітня. Одеса. 2023. С. 117–119. <http://mx.ogasa.org.ua/bitstream/123456789/10322/1/%D0%97%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%81%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%D0%Y20%D1%81%D0%B5%D1%80%D0%B2%D1%96%D1%81%D0%B0%20%D1%83%20%D0%B4%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%83.pdf>
5. Потапенко М. В., Кругляк В. І., Потапенко Г. М. Дистанційна форма навчання рисунку та живопису студентів спеціальності 022 дизайн. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Глухів. 2024. Вип. 54. С. 122–127. <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2024-1-54-122-127>
6. Дембіцька С. В., Мясковська М. О., Мясковська Д. Я. Сучасні інформаційні технології як засіб активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія Педагогічна. Кам'янець-Подільськ. 2021. Вип. 27. С. 14–17. <http://pedseries.kpnu.edu.ua/article/view/251645#:~:text=DOI%3A%20https%3A%2F%2Fdoi.org%2F10.32626%2F2021%2D27.14%2D17>
7. Глинський Я. М., Федасюк Д. В., Ряжська В. А. Розроблення і використання електронних відео ресурсів навчального призначення. Інформаційні технології і засоби навчання. 2017. Т. 58, вип. 2. С. 67–78.
8. Вембер В. П., Бучинська Д. Л. Сучасні типи навчального відео та особливості їх використання у навчальному процесі. Освітнологічний дискурс. Київський столичний університет імені Бориса Гринченка. Київ. 2016. № 1 (13). С. 19–29. DOI:10.28925/2312-5829.2016.1.1929
9. Шаблій Л. М. Створення навчальних відео та їх використання. Актуальні проблеми в системі освіти: загальноосвітній заклад середньої освіти – доуніверситетська підготовка – заклад вищої освіти. Київ. 2021. № 1(1). С. 247–250. <https://doi.org/10.18372/2786-5487.1.15879>
10. Шевченко Г. Методичні та технологічні аспекти створення ефективних відео уроків. Науково-методичний, інформаційно-освітній журнал «Вересень». Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти. Миколаїв. 2024. Т. 2. № 101. С. 41–52. <https://doi.org/10.54662/veresen.2.2024.04>
11. You Tube канал «Малювання з Едуардом Красним». https://youtube.com/channel/UCmyPGa9P7_EVFnW74Hv2Y6Q?si=u9bIw6PqctCBICmA

REFERENCES

1. Haladzhun Z., Bakai R. (2020) Youtube yak nova forma media komunikatsii [Youtube as a new form of media communication]. Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhnika». Serii: Zhurnalistski nauky. 4. 14–17. <https://doi.org/10.23939/sjs2020.01> [in Ukrainian].
2. Hotsur O., Sporniak D. (2023) Ukrainski nauково-populiarni blohy na platformi YouTube: osoblyvosti funktsionuvannia [Ukrainian popular science blogs on the YouTube platform: features of functioning]. Synopsys: tekst, kontekst, media. 29(3). 226–232. <https://doi.org/10.28925/2311-259x.2023.3.10> [in Ukrainian].
3. Shkolna O.V., Tesliuk S.A. (2021) Interaktyvni mozhlyvosti dystantsiinoi osvity z zhyvopysu ta rysunku v Ukraini [Interactive opportunities for distance education in painting and drawing in Ukraine]. Naukovyi zhurnal «Molodyi vchenyi». 10(98). 42–44. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-10-98-11> [in Ukrainian].
4. Bilhorodska O. Ye., Kucherenko K. P. (2023) Zastosuvannia YouTube servisu v dystantsiinomu navchanni pry vykladanni zhyvopysu ta rysunku [Using YouTube in distance learning when teaching painting and drawing]. Mizhnarodna nauково-metodychna konferentsiia «Upravlinnia yakistiu pidhotovky fakhivtsiv». Konferentsiia – XXVIII. 20–21 kvitnia, Odessa. 117 – 119. <http://mx.ogasa.org.ua/bitstream/123456789/10322/1/%D0%97%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%81%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%D0%Y20%D1%81%D0%B5%D1%80%D0%B2%D1%96%D1%81%D0%B0%20%D1%83%20%D0%B4%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%83.pdf> [in Ukrainian].
5. Potapenko M. V., Kruhliak V. I., Potapenko H. M. (2024) Dystantsiina forma navchannia rysunka ta zhyvopysu studentiv spetsialnosti 022 dyzain [Distance learning form of drawing and painting for students of specialty 022 design].

Visnyk Hlukhivskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni Oleksandra Dovzhenka. 54. 122–127. <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2024-1-54-122-127> [in Ukrainian].

6. Dembitska S. V., Miastkovska M. O., Miastkovska D. Ya. (2021) Suchasni informatsiini tekhnolohii yak zasib aktyvizatsii navchalno-piznavalnoi diialnosti здобувачів вищої освіти [Modern information technologies as a means of activating the educational and cognitive activities of higher education students]. Zbirnyk naukovykh prats Kamianets-Podilskoho natsionalnoho universytetu imeni Ivana Ohiienko. Serii Pedahohichna. 27. 14–17. <http://pedseries.kpnu.edu.ua/article/view/251645#:~:text=DOI%3A%20https%3A%2F%2Fdoi.org%2F10.32626%2F2307%2D4507.2021%2D27.14%2D17> [in Ukrainian].

7. Hlynskyi Ya. M., Fedasiuk D. V., Riazhska V. A. (2017) Rozroblennia i vykorystannia elektronnykh video resursiv navchalnoho pryznachennia [Development and use of electronic video resources for educational purposes]. Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia. 58. №2. 67–78. [in Ukrainian].

8. Vember V. P., Buchynska D. L. (2016) Suchasni typy navchalnoho video ta osoblyvosti yikh vykorystannia u navchalnomu protsesi [Modern types of educational videos and features of their use in the educational process]. Osvitohichnyi dyskurs. Kyivskyi stolychnyi universytet imeni Borysa Hrynenka. №1(13). 19–29. DOI:10.28925/2312-5829.2016.1.1929 [in Ukrainian].

9. Shablii L. M. (2021) Stvorennia navchalnykh video ta yikh vykorystannia [Creating and using educational videos]. Aktualni problemy v systemi osvity: zahalnoosvitnii zaklad serednoi osvity – douniversytetska pidhotovka – zaklad vyshchoi osvity. № 1(1). 247–250. <https://doi.org/10.18372/2786-5487.1.15879> [in Ukrainian].

10. Shevchenko H. (2024) Metodychni ta tekhnolohichni aspekty stvorennia efektyvnykh video urokiv [Methodological and technological aspects of creating effective video lessons]. Naukovo-metodychnyi, informatsiino-osvitnii zhurnal «Veresen». Mykolaivskyi oblasnyi instytut pisliadyplomnoi pedahohichnoi osvity. 2. №101. 41–52. <https://doi.org/10.54662/veresen.2.2024.04> [in Ukrainian].

11. You Tube kanal «Maliuvannia z Eduardom Krasnym» [You Tube channel "Drawing with Eduard Krasny"]. https://youtube.com/channel/UCmyPGa9P7_EVFw74Hv2Y6Q?si=u9bIw6PqctCBICmA